

Татарстан Республикасы
Әлмәт муниципаль районы
Урман Кәләй авыл Советы

КАРАРЫ

03 июнь 2022 ел

№41

Әлмәт муниципаль районы Урман Кәләй
авыл жирлеге территориясендә жирләү
эшен оештыру турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, «Жирләү һәм жирләү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә, Әлмәт шәһәре прокуратурасының 2022 елның 15 февралендәге 02-08-02/27-2022 номерлы протестын исәпкә алып

Урман Кәләй авыл Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Әлмәт муниципаль районы Урман Кәләй авыл жирлеге территориясендә жирләү эшен оештыру турында Нигезләмәне расларга (1 нче күшымта).
2. Әлмәт муниципаль районы Урман Кәләй авыл жирлеге Советының 2009 елның 15 июндәге 75 номерлы “Әлмәт муниципаль районы Урман Кәләй авыл жирлеге территориясендә жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре турында” гы карапы үз көчен югалткан дип санарага.
3. Әлеге карапны Кәләй тимер юл станциясе бистәсе, Железнодорожная урамы, 386 йорты; Колшәрип тимер юл станциясе бистәсе территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында иғълан итәргә, «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталы»нда (PRAVO.TATARSTAN.RU), «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренең Әлмәт муниципаль районы сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карап рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
5. Әлеге карапның үтәлешен контролъдә авыл жирлеге башлыгына йәкләргә.

Урман Кәләй
авыл жирлеге башлыгы:

Л.Н. Фәләхиев

Әлмәт муниципаль районы
Урман Кәләй авыл Советының
2022 елның 03 июндәге 41 номерлы
карапына 1 нче күшымта

Әлмәт муниципаль районы
Урман Кәләй авыл жирлеге территориясендә
жирләу эшен оештыру турында нигезләмә

I БҮЛЕК. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘР

1 ӨЛЕШ.ХОКУКЫЙ ЖАЙГА САЛУ ПРЕДМЕТЫ

1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жирләу һәм жирләу эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы федераль закон (алга таба-8-ФЗ номерлы федераль закон) нигезендә әшләнде. СанПин 2.1.3684-21, «Шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрен карап тотуга, халыкны эчә торган су белән тәэммин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, житештерү, жәмәгать биналарын эксплуатацияләүгә, санитария-эпидемияләргә каршы (профилактик) ҹаралароештыру һәмүткәрүгә карата санитар-эпидемиологик таләпләр» Россия Федерациясе Баш дәүләт санитар табибының 2021 елның 28 гыйнварындагы З номерлы карапы (алга таба – СанПин 2.1.3684-21), Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Урман Кәләй авыл жирлеге Уставы белән Әлмәт муниципаль районының Урман Кәләй авыл жирлеге территориясендә, шул исәптән Әлмәт муниципаль районының Урман Кәләй авыл жирлеге территориясендә жирләу эшен оештыру белән бәйле мөнәсәбәтләрне җайга сала:

- 1) зиратларның эшчәнлек тәртибен билгели;
- 2) жирләу урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели.
2. Әлмәт муниципаль районының Урман Кәләй авыл жирлегендә (алга таба - авыл жирлеге), Урман Кәләй авылындагы зират жирләу урыны булып тора. Мәрхүмнең ихтыяры белдерелмәгән очракта, гамәлләрне хәл итүгә хатыннары, якын туганнары (балалары, ата-аналар, уллыкка алынган балалары, туганнары, бертуган апалары, туганнары, оныклары, бабай, әбиләр), башка туганнары яки вафат булган затның законлы вәкиле, ә алар булмаганды мөетне күмүне үз өстенә алган башка заттар (яисә жирләу эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хәzmәт башкара) хокуклы.

Зират жирле үзидарә органы карамагында.
Авыл жирлеге территориясендә зиратларның эшчәнлеге гражданнар тарафыннан мөстәкыйль рөвештә башкарыла.

3. Бу Нигезләмәдә кулланыла торган тәшенчәләр жирләу һәм жирләу эше турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән мәғнәләрдә кулланыла.

2 ӨЛЕШ. ЖИРЛӘУ ЭШЕН ОЕШТЫРУ НИГЕЗЛӘРЕ

4. Жирлек территориясендә жирләу эшен оештыру Әлмәт муниципаль районының Урман Кәләй авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – вәкаләтле орган) тарафыннан башкарыла.
5. Жирлектә жирләу мәрхүмнең мөетен жирләу юлы белән башкарыла.

6. Жирлек территориясендә жирләу урыннары, этик, санитар һәм экологик таләпләр нигезендә, үлгән кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) күмү өчен аларда төзелә торган зиратлар булган жир участоклары рәвешендә оештырыла.

7. Жирлек территориясендәге зиратлар ижтимагый булып санала.

8. Жирләу эше өлкәндә вәкаләтле орган:

1) 8-ФЗ номерлы федераль закон һәм САНПИН 2.1.3684 21 нигезендә зиратны урнаштыру өчен жирки шәрлеге бирә;

2) мәрхүмне зиратта жирләу өчен жир участогы бирә;

3) күмелгән урыннарны исәпкә алу (теркәү) кенәгәсендә исәпкә алу алып бара;

4) жирләу эшен оештыру мәсьәләләренә кагылышлы агымдагы документларны саклауны тәэммин итә;

5) зиратны тәзекләндерү һәм карап тоту эшләрен оештыра;

6) Россия Федерациясе законнары нигезендә жирләу эшен оештыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

7) жирләу буенча хезмәтләрнең гарантияле исемлеге нигезендә, Россия Федерациясе Пенсия фондының, Россия Федерациясе Социаль иминият фондының тиешле бүлекләре, шулай ук Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнары белән килешенеп курсәтелә торган хезмәтләрнең хакын раслый.

II БҮЛЕК. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ТӘРТИБЕ

3 ӨЛЕШ. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР һәм ЗИРАТЛАРНЫ ТЕРРИТОРИАЛЬ ЗОНАЛАШТАРЫУ

9. Зиратлар, санитар һәм экологик таләпләрне үтәп, курсәтелгән максатларда бирелгән жир кишәрлекләрендә вәкаләтле орган тарафыннан оештырыла.

10. Зират территориясе түбәндәге зоналарны карап тотарга тиеш:

1) административ-хужалық зонасы.

Административ-хужалық зонасында хужалық ихтыяжлары өчен китерелгән су белән тутырылган су савыты, каберләрне карау өчен инвентарь, жәмәгать бәдрәфе каралган;

2) ритуаль зона.

Ритуаль зонада матәм һәм матәм йолалары уздыру өчен матәм павильоны урнаштырыла;

3) күмү урыннары.

Жирләу зонасы зиратның тәп функциональ-территориаль зонасы булып тора, ул юл чeltәре ватылган рәткә бүленгән территория һәм һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар.

Зират территориясе коймаланырга тиеш.

4 ӨЛЕШ. ЗИРАТЛАРНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕН ОЕШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

11. Зират территориясе жиһазландырылачак:

1) рәсми белдерүләрне, эш режимын, шулай ук башка кирәклө мәгълүматны урнаштыру өчен стенд;

2) 65 СанПиН 2.1.3684 21 пункты нигезендә жиһазланган каты коммуналь калдыкларны жыю өчен контейнер мәйданчыклары.

12. Зират май аеннын алып сентябрь аена кадәр көн саен 9дан 19 сәгатькә кадәр һәм октябрь аеннын апрельгә кадәр 9дан 17 сәгатькә кадәр ачык.

13. Зиратка килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тыңлыкны сакларга тиеш.

14. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

1) җирләу урыннарын, һәйкәлләрне, истәлекле билгеләрне, кабер һәм мемориаль корылмаларны, зиратларны җимерү, юк итү, территорияне чүпләү;

2) яшел үсентеләрне җимерергә яки юк итәргә;

3) хайваннарны йөртергә;

4) янғын куркынычсызлығы таләпләрен бозарга;

5) балчыкхәм ком чыгару, агачкисү;

6) әлеге Нигезләмәнен 16, 17 пунктларында күрсәтелгән автотранспорт чараларыннан тыш, автомобильләрдә, мотоцикларда, велосипедларда, мотороллерларда хәрәкәт итәргә;

7) ябылғаннан соң зират территориясендә йөрү.

15. Зиратка килүчеләргә каберләрне карау өчен зиратта булган инвентарьдан бушлай файдалану мәмкинлеге бирелә.

16. Гәүдә белән табут ташый торган транспорт чарасы, шулай ук аны озатып йөрүче транспорт зират территориясенә totkarlyksız бару хокуына ия.

17. Инвалидлар зират территориясенә шәхси автотранспортта йөрү хокуына ия.

18. Жирләу участогын төзекләндерү өчен материаллар китерүче транспорт чарасын йөрту рөхсәт ителә.

5 ӨЛЕШ. КҮМҮ УРЫННАРЫН УРНАШТЫРУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

19. Жирләу урыннары каберлекләр рәвешендә мәетне күмү өчен жир участогы бирү юлы белән оештырыла.

Каберне әзерләу һәм жир кишәрлекендә күмү хокуын раслаучы документ-вәкаләтле орган тарафыннан жирләу турында белешмә (нигезләмәнен 1 нче күшымтасы)тора.

20. Жирләу урыннары, законнар нигезендә билгеләнгән каберлекләрне әзерләу кагыйдәләрен һәм исәпкә алып урнаштырыла.

21. Жирләу өчен бирелә торган жир кишәрлекенең мәйданы 3 кв. м. артык түгел.

22. Жирләу турында мәрхүмнең ихтыярын үтәү «Жирләу һәм жирләу эше турында» 8-ФЗ номерлы Федераль законның 5, 6, 7 маддәләрен исәпкә алып башкарыла.

23. Кабернең тирәнлеге 2 метрдан да ким булмаска тиеш.

24. Зират территориясендәге каберлекләрне исәпкә алу (теркәү) каберлекләрне исәпкә алу көнөгәсендә вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла. (Нигезләмәнен 2 нче күшымтасы).

25. Каберлекләрне исәпкә алу (теркәү) китабы ел саен төзелә һәм вәкаләтле орган тарафыннан жирләүгә теркәү номерларын өзлексез бирү ысулы белән үткәрелә.

III БҮЛЕК. ЖИРЛӘУ УРЫННАРЫН КАРАП ТОТУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ 6 ӨЛЕШ. ЗИРАТЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА ТАЛӘПЛӘР

26. Зиратлар, Нигезләмәнен II булегендә каралган таләпләрне исәпкә алып, санитар һәм экологик таләпләргә туры килә торган хәлдә булырга тиеш.

27. Зиратны карап тоту вәкаләтле орган тарафыннан «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт курсатулырне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелә торган контракт нигезендә гамәлгә ашырыла.

**7 ӨЛЕШ.КҮМҮ УРЫННАРНЫ, ҺӘЙКӘЛЛӘРНЕ, ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕЛӘРНЕ,
КАБЕР ҺӘМ МЕМОРИАЛЬ КОРЫЛМАЛАРНЫ КАРАП ТОТУГА КАРАТА
ТАЛӘПЛӘР**

28. Жирләү участогын рәсмиләштерү жирләү кварталын һәм бәтен зиратны рәсмиләштерүнен бердәм системасына туры килергә тиеш.

29. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар билгеләнгән жир участогы чикләрендә билгеләнә. Бирелгән жир участогыннан читтә урнаштырылган һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар сүтегергә тиеш. Мактаулы һәм хәрбиләр күмелгән урыннарда һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар биеклеге 1,5 метрдан артмаска тиеш.

30. Гражданнар билгеләгән һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар аларның милке булып тора.

31. Һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалардагы язулар, чыннан да, үлгән кешеләр турындагы мәгълүматларга туры килергә тиеш.

32. Каберлекләрне, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмаларны карау, чүп-чарны маxсус билгеләнгән урынга (контейнер) чыгару һәм җыю өчен жирләү урыныннан җаваплы зат тарафыннан яисә килешү төзегәндә, зират территориясендә мондый хезмәтләр курсатуче хужалық итүче субъект көче белән башкарыла.

33. Күмү, яшәү урыны өчен белешмәләр өчен җавапы зат булмаса, каберлекләрне, һәйкәлләр, истәлекле билгеләр, кабер һәм мемориаль корылмалар өчен җаваплы зат булмаса, чүп-чарны күмү урыннарыннан маxсус билгеләнгән урынга (контейнерга) чыгаруны вәкаләтле орган тәэммин итә.

Урман Кәләй
авыл жирлеге башлыгы

Л.Н. Фәләхиев

Әлмәт муниципаль районы____ авылы жирлеге
территориясендә күмү эшләрен
оештыру турындағы
Нигезләмәгә 1 нче күшымта

КҮМҮ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘ

«____» ____ 20 ____ ел.

№_____

Бирелде _____
(жирләу өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы – булган очракта); юридик затның тұлыш сeme (юридик зат өчен).

Жирләу өчен (күмү) _____
(вафат булган кешенең фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы-булган очракта)
Жирләу датасы _____

Жирләу урыны _____
(зират исеме, адресы),

Алдым: _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), танықлық алған затның имзасы)

авыл жирлеге башлығы
МП

Корешок
Жирләүтүрүнда танықлық «____» ____ 20 ____ ел № _____ алдым

(күмү өчен җаваплы затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (соңғысы-булган очракта)
(юридик затның тұлыш исеме)

(жирләу өчен җаваплы затның яшәу урыны (юридик затның урнашу урыны))

(жирләу өчен җаваплы зат (юридик зат) контакт телефоны
Жирләүөчен җаваплы зат вазыйфалары миңа аңлатылды һәм
аңлашылды _____
(күмү өчен җаваплы зат имzasы (мөрәжәгать итүче вәкиле))

Корешок _____ авыл жирлеге башкарма комитетында күмелгән урыннарны исәпкә алу (теркөү) китабы составында саклана.

КУМЕЛГЭН УРЫННАРНЫ ИСЭГКӨ АЛУ (ТЕРКӨҮ) КЕҢӘГСЕ ФОРМАСЫ

Тәртіп №	Фамилия, иеме, отчество (улученет сонғы фамилиясе)	Улученет тұган вакыты	Үлем датасы	Күмбәдатасы	Зиратның урнашу адрессы	Улу тұрында танылдык	Фамилия, иеме, отчество (куму өчен жавапты зат)	Яшөүүрүны, жиірлеу өчен жаваплы заттың контакт телефоны;
							Юридик заттың тулы иеме	Урнашу урыны, юридик заттың контакт телефоны